

Letnik 1912.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXX. — Izdan in razposlan 20. dne avgusta 1912.

Vsebina: Št. 169. Zakon o vzdrževanju parnega plovstva po Donavi.

169.

Zakon z dne 12. avgusta 1912. l.

o vzdrževanju parnega plovstva po Donavi.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

Člen I.

Naslednji dogovor med c. kr. trgovskim ministrstvom in c. kr. finančnim ministrstvom v imenu državne uprave na eni strani in Prvo c. kr. priv. družbo za parno plovstvo po Donavi na drugi strani se odobrava.

Člen II.

Podporo, ki se plača po tem dogovoru Prvi c. kr. priv. družbi za parno plovstvo po Donavi iz državnih novcev, je vsako leto vstaviti v državnem proračunu.

Člen III.

Prvi c. kr. priv. družbi za parno plovstvo po Donavi dovoljena podpora je oproščena tako pridobnine po II. poglavju, kakor tudi rentnine zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220).

Ta davčna oprostitve se uporablja na podpore, dovoljene družbi iz državnih novcev, počenši od leta 1902.

Tudi za izdajo tega dogovora ter za pobotnice, ki se izdajajo na njegovi podlagi, se dovoljuje oprostitve od kolkovnin in neposrednjih pristojbin.

Člen IV.

Pridobitev delnic Južnonemške družbe za parno plovstvo po Donavi se odobrava. Prodaja teh delnic, ladjevja in ostalih prometu služečih naprav Južnonemške družbe za parno plovstvo po Donavi ter vsaka naredba, ki odtegne njena obratila razpolaganju državne uprave, je navezana na pritrditev državnega zbora.

Člen V.

Izvršiti ta zakon, ki dobi moč z dnem, katerega se razglasi, je naročeno Mojima ministroma za trgovino in finance.

V kopališču Ischl, 12. dne avgusta 1912. l.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.

Zaleski s. r.

Roeßler s. r.

Dogovor

med

c. kr. trgovinskim ministrstvom in c. kr. finančnim ministrstvom
v imenu državne uprave na eni strani in Prvo c. kr. priv. družbo za
parno plovstvo po Donavi na drugi strani.

§ 1.

Prva c. kr. priv. družba za parno plovstvo po Donavi se zavezuje, da bo, dokler traja ta pogodba, oskrbovala osebno službo na progi Donave od Pasave do Thebena po voznih redih, ki jih vsako leto odobri vlada.

Za najmanjšo storitev naj veljajo v voznih redih za leto 1910. omenjene vožnje.

Čez to mero se zavezuje družba, da uredi brzovozno službo med Lincem in Dunajem in da zgradi v ta namen v letih 1911. in 1912. po en nov parnik s 600 do 700 ind. HP, z brzino v mrtvi vodi 23 kilometrov na uro in s prostorom za 1000 oseb. Ta nova brzovozna služba se aktivira naj-pozneje z začetkom plovstva 1912. l.

Sestavlja je vozne rede se je, kolikor so plovstvene postaje hkratu železniške postaje, ozirati na zvezo z dotičnimi železniškimi voznimi redi.

Vsi v tej službi porabljeni parniki morajo v vsakem oziru ustrezati modernim zahtevam in prometnim razmeram službe, v kateri se naj porabljajo.

Ti parniki se preskušajo in preiskujejo, kolikorkrat se pokažejo osnovani dvomi o njihovi pogodbeni pripravnosti, najmanj pa enkrat v letu.

§ 2.

Prva c. kr. priv. družba za parno plovstvo po Donavi se zavezuje, da bo po načelih urejenega in

točnega plovstvenega prometa ves čas, dokler traja pogodba, zastran rednega odpravljanja blaga opravljala po reki Donavi plovstvo kakor doslej od Rezna do Črnega morja.

Opustitev obstoječih plovstvenih postaj potrebuje poprejšnjega odobrenja c. kr. trgovinskega ministrstva.

Družba bo sedaj obstoječe redne tovarne vožnje ter brzovozni promet z osebnimi ladjami po Donavi vzdrževala najmanj v dosedanjem obsegu in jih bo, ako bi se v prometu pokazala potreba, dala na poziv c. kr. trgovinskega ministrstva primerno razširiti.

Vozne rede za tovarne vožnje je predlagati v odobrenje c. kr. trgovinskemu ministrstvu.

§ 3.

Družba se zavezuje, da bo na veljajočem obratnem pravilniku opravila temeljito revizijo v porazumu s c. kr. trgovinskim ministrstvom; izpreminjati se sme obratni pravilnik tudi samo v porazumu s c. kr. trgovinskim ministrstvom.

§ 4.

Prva c. kr. priv. družba za parno plovstvo po Donavi se zavezuje, pripuščati ves čas, dokler traja ta pogodba, c. kr. trgovinskemu ministrstvu neomejeno razvidnost o tem, kakšne obče in posebne tarife, kaki vozninski popustki in kaki drugi obči ali

izjemni pogoji se uporabljajo za odpravo oseb in blaga na ladjah družbe.

Po c. kr. trgovinskem ministrstvu gledé tega postavljenim kontrolnim organom mora družbeno ravnateljstvo dajati vsako pojasnilo, ki bi se v tem oziru želelo, ter dovoljevati vpogled v dotične knjige, zapise in dopise.

Ne kraté pravice, ki gre Prvi c. kr. priv. družbi za parno plovstvo po Donavi, da smé voznine za blago in osebe ustanavljati samostojno, ter da smé drugačne pogoje in načine za odpravo oseb in blaga določati samostojno, kolikor se ne uravnajo v obratnem pravilniku, ki se ustanovi po § 3 v porazumu s c. kr. trgovinskim ministrstvom, se zavezuje Prva c. kr. priv. družba za parno plovstvo po Donavi, da se bo pri svojih ukrepih in naredbah, tičočih se tarife in pravilnika, ozirala na gospodarske in trgovinske potrebščine kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, v zmislu domenka, ki ga bo gledé tega ukreniti s c. kr. trgovinskim ministrstvom.

Prva c. kr. priv. družba za parno plovstvo po Donavi se zavezuje, da se ne bo ves čas, dokler traja ta pogodba, nasproti nobeni drugi obrežni državi odrekla pridržani ji pravici, samostojno uravnati tarifstvo in obrat ali dopuščala omejitev te pravice.

V interesu domačega izvoza bo družba za blago, ki se odpravlja od avstrijskih postaj v srbske, bolgarske in rumunske ladijske postaje *loco* in *transit*, ter čez Galac po morju, na zahtevanje c. kr. trgovinskega ministrstva določala posebno znižane izvozne tarife.

§ 5.

Prva c. kr. priv. družba za parno plovstvo po Donavi se zavezuje:

1. da se bo ob zalaganju vse svoje potrebščine gradiva, kolikor družbi niso že sedaj na razpolaganje lastne delavnice, s sicer enakimi pogoji v prvi vrsti ozirala na avstrijsko produkcijo;

2. da bo dala gradnjo in tudi eventualna popravila svojih parnikov, porabljenih v prometih po § 1 te pogodbe, izvrševati v avstrijskih ladjedelnicah, oziroma v avstrijskih zavodih za gradnjo strojev.

§ 6.

Prva c. kr. priv. družba za parno plovstvo po Donavi se zavezuje, da bo na poziv c. in kr. držav-

nega vojnega ministrstva v primeru mobilizacije ali vojne postavila vse svoje razpoložno ladje in obratno gradivo, svoje uredbe za pristajanje, ladjenice, ladjedelnice in ladjedelniške zaloge — po potrebi — za primerno odškodnino v službo vojne uprave, oziroma c. in kr. vojne mornarice.

Kadar bi to bilo treba, je pripraviti za vojaške namene tudi tiste ladje, ki so sicer že natovorjene, pa še niso odplule, nadalje tiste ladje, ki so že odplule, pa jih je še moči pravočasno poklicati nazaj.

Pogoji priskrbljevanja, potem pravice družbe do odškodnine za storitve, ki jih prevzame v primeru mobilizacije ali vojne za namene oborožene moči, nadalje dolžnost vojne uprave in vojne mornarice povrniti škodo, če se porabi, izgubi ali poškoduje priskrbljeno gradivo, končno odškodnina za vojaške prevoze vsake vrste v miru in v vojni se uravnavajo s posebnimi dogovori, ki se sklenejo s c. in kr. državnim vojnim ministrstvom in njegovim mornariškim odsekom.

Ako bi se del prej omenjenega dogovora, ki govori o ugodnostih za vojaške prevoze, iz katerega koli razloga razveljavil, ostane, dokler traja ta pogodba, v moči dolžnost, da prevaža družba vojaške prevoze in posamez potujoče vojaške osebe in vojaško popotno prtljago za polovico tarif za osebe, oziroma prtljago, veljajočih za civilne popotnike, in vojaške tovarne prevoze za polovično ceno normalnega razreda I tovarne tarife.

Prva c. kr. priv. družba za parno plovstvo po Donavi pripoznava, da imajo vsi v porazumu s c. kr. trgovinskim ministrstvom in družbo obdelani vojaški predpisi, ki se tičejo prometa po vodnih potih, za družbo in njene organe moč in veljavo.

Za siromašne avstrijske državljane, ki so zavezani vojaščini in ki jih je na pismeni poziv c. in kr. konzulskih uradov ali c. in kr. poslaništev poslati iz inozemstva domov, dovoljuje Prva c. kr. priv. družba za parno plovstvo po Donavi brezplačno vožnjo.

Prva c. kr. priv. družba za parno plovstvo po Donavi se zavezuje, da se bode v zmislu § 4 zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 30) oddajaje službe, ki spadajo v kategorijo uradnih in pisarniških slug, nižje nadzorne in obratne službe, ozirala na doslužene podčastnike iz c. in kr. vojske, c. in kr. vojne mornarice, c. kr. deželne brambe in c. kr. orožništva.

§ 7.

C. kr. poštna uprava je upravičena, da vse vožnje ladij za popotnike, katere vzdržuje Prva c. kr. priv.

družba za parno plovstvo po Donavi, uporablja za odpravljanje in posredovanje listovno-poštne pošiljatev, oziroma listovno-poštne zapore, in Prva c. kr. priv. družba za parno plovstvo po Donavi je dolžna, v času, dokler traja pričujoča pogodba, na zgoraj omenjenih voznih ladij brezplačno oskrbovati odpravljanje in posredovanje od c. kr. poštne zavodov prevzetih listovno-poštne pošiljatev, oziroma listovno-poštne zapore, pri čemer je za prevzete pošiljatev odgovorna po vsakočasnih poštne predpisih.

V ostalem ohrani svojo moč in veljavo dogovor z dne 8. maja 1890. l., sklenjen zastran posebnih načinov v izvrševanju poštne službe med c. kr. pošto upravo in med Prvo c. kr. priv. družbo za parno plovstvo po Donavi.

§ 8.

Prva c. kr. priv. družba za parno plovstvo po Donavi se zavezuje, da ne bo v času, dokler traja pričujoča pogodba, brez potrdila c. kr. trgovinskega ministrstva ukrepala nobenih naredeb pri načelnih prašanjih, kakor so: obstoj in organizacija družbe, izdaja prednostnih zadolžnic, izvršitev izrednih odplačil dolgov, pomnožitev ali znižba delnične glavnice družbene, prodaja ladijske ali nepremične imovine, potrebne za vzdrževanje plovstvenega obrata.

§ 9.

C. kr. trgovinsko ministrstvo opravlja kontrolo, ali se natančno izpolnjujejo z družbo ukrenjeni domenki.

Računske sklepe in bilance je sestavljati vobče po tistih načelih, ki so bila merodajna za račune in bilanco leta 1909.; c. kr. trgovinsko ministrstvo jih preskuša in, ako bi se bila zapustila ta načela, jih popravi in v ta namen jih je pripraviti praviloma do 15. dne aprila naslednjega leta, najmanj pa štiri tedne pred občnim zborom, ki se skliče, da sklepa o porabi obratnih uspehov.

§ 10.

Državna uprava ima pravico, da za čas, dokler traja ta dogovor, imenuje dva uda uprave Prve c. kr. priv. družbe za parno plovstvo po Donavi.

Ako pripada upravi vštrevši podpredsednika več nego osem upravnikov, ki jih je postavila družba, ima državna uprava pravico odposlati vanjo še enega uda.

Gledé teh udov naj se ne uporabljajo določila družbenih pravil o posesti delnic in poslovni dobi upravnikov.

Eden izmed udov, ki jih je odposlala državna uprava, mora pripadati upravniškemu odboru.

Predsednika uprave imenuje Njegovo c. in kr. Apostolsko Veličanstvo. Določitev njegovih prejemkov se vsakčas pridržuje porazumu med c. kr. državno upravo in Prvo c. kr. priv. družbo za parno plovstvo po Donavi. Namestitev vodilnega ravnatelja družbe potrebuje odobrenja c. kr. trgovinskega ministra.

Udje državnega zbora ne morejo pripadati upravi družbe. Uradniki, ki so se uradno bavili z nadzorovanjem poslovanja družbe, smejo pripadati upravi samo kakor udje, ki jih je imenovala vlada.

Prva c. kr. priv. družba za parno plovstvo po Donavi se zavezuje, da spravi pravila in opravi pravilnik za čas, dokler traja ta pogodba, v soglasje z gorenjimi določili. Izpremenjena pravila in izpremenjeni opravi pravilnik naj dobé moč hkratu s to pogodbo.

§ 11.

Prva c. kr. priv. družba za parno plovstvo po Donavi se trajno zavezuje, da bo plačevala pokojninskemu zakladu nameščencev na leto prav toliko vsoto, kolikor znaša vsota prispevkov nameščencev.

Družba bo dala sestaviti zavarovalnotehniško bilanco pokojninskega zaklada za 1. dan januarja 1910. l., davši v podstavo štiriodstotno obrestno mero. Na podstavi uspehov te bilance prevzame družba čez dobo sedanjé pogodbe segajočo obveznost ukreniti take naredbe, da se poplača v bilanci pojavljeni primanjkljaj v dobi 40 let.

Končno se zavezuje Prva c. kr. priv. družba za parno plovstvo po Donavi, da bo v porazumu s c. kr. trgovinskim ministrstvom v prvem letu po tem, ko dobi dogovor moč, ukrenila revizijo pravil pokojninskega zaklada nameščencev.

Pri tem bo treba gledati na naslednja vodila:

- a) Ako naj ostane v moči določilo § 6, točka 1, lit. b, družbenih pokojninskih pravil iz leta 1909., povrne družba pri vpokojitvah take vrste večjo obremenitev pokojninskega zaklada, ki jo je poizvedeti zavarovalnotehniško.
- b) Za novovstopajoče ude je določiti prispevke družbe, ki jih je plačevati pokojninskemu

zavodu, tako, da so dajatve zaklada zavarovalno-tehniško založene s temi prispevki.

§ 12.

Za izpolnjevanje v tej pogodbi prevzetih dolžnosti se plačuje Prvi c. kr. priv. družbi za parno plovstvo po Donavi za čas, dokler bo trajal dogovor, vsako leto podpora iz državnih novcev.

Ta podpora bo znašala za leta 1912. do 1936. po 1,300.000 K.

Za plačilni rok podpore se določa 15. dan januarja tistega leta, čigar računu donosa naj pridejo ti zneski v prid.

§ 13.

Državna doplačila, ki so na podstavi dogovora z dne 4. aprila 1892. l. (drž. zak. št. 66) še na dolgu, se morajo, dokler traja dogovor, vračevati tako, da je od čistega dobička, ki ostane na leto po

redno sklenjenih računih o donosu podjetja in je po pravih razporejen, da se razdeli med delničarje, 15 odstotkov odplačati državni upravi.

Ostanek, ki bi bil eventualno še na dolgu, ko poteče dogovor, je docela plačen v tem času in se mora plačati državni upravi dne po poteku dogovora.

§ 14.

Ta dogovor se deva v moč od 1. dne januarja 1912. l. in se sklepa na 25 let, t. j. do 31. dne decembra 1936. l. tako, da ima vlada pravico ga z odpovedjo v letu 1929. razveljaviti z 31. dnem decembra 1931. l.

§ 15.

Za vse iz tega dogovora morda nastajajoče pravne spore, ki ne spadajo po zakonu pred izključno posebno podsodnost, so v prvi stopnji edino pristojna stvarna pristojna sodišča na sedežu c. kr. finančne prokurature na Dunaju.

Na Dunaju, 23. novembra 1910. l.

